

Národní muzeum-Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur
Archiv Náprstkova muzea

Číslo inventáře: 2

Číslo NAD: 39

Jarmila Novotná-Daubková

(1904-1946)

osobní fond

PhDr. Martin Šámal

Praha 2010

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
Životopisná data původce	3
Dějiny fondu a uspořádání	4
Charakteristika fondu a možnosti badatelského využití	4
Komplementární prameny	5
Literatura	5
Inventární soupis	
I. Životopisný materiál	6
II. Korespondence	6
II.1. Korespondence rodinná	6
II.1.1. Odeslaná	6
II.1.2. Přijatá	6
II.2. Korespondence osobní	6
II.2.1. Přijatá	6
II.3. Blahopřání k významným životním jubileům	6
III. Ilustrační materiál o původci	6
III.1. Fotografie	6
III.2. Kresby dětí Jarmily Novotné-Daubkové	6
IV. Písemnosti rodinných příslušníků	6
IV.1. Jarmila Daubková	6
IV.2. Milada Feilerová	6
V. Varia	7
V.1. Výstřižky	7
V.2. Knihy	7
V.3. Ostatní	7

Úvod

Životopisná data původce fondu

Jaroslava Novotná-Daubková

(23.září 1907, Praha – 9.února 1994, New York)

Jarmila Novotná se řadí k našim nejvýznamnějším operním pěvkyním. Od mládí milovala zpěv, po krátkou dobu se jí věnovala a učila ji Ema Destinová, později jí zprostředkovala výuku zpěvu u Hilberta Vávry (9.4.1888-8.1.1950). Vávra Novotné otevřel cestu do Národního divadla. Další studium zpěvu pak absolvovala v Itálii především u Antonia Guarnieriho (1.2.1880-25.11.1950), italského dirigenta, který působil v La Scale a byl označován za nástupce Toscaniniho. Ve 20. letech již Jarmila Novotná vystupovala prakticky po celé Evropě. Přátelila se s rodinou T. G. Masaryka, vřelý vztah udržovala především s Janem Masarykem.

V roce 1931 se dne 16. července provdala za liteňského velkostatkáře Jiřího Daubka. Narodila se jim dcera Jarmila (1932) a o šest let později syn Jiří. Jedním z jeho kmotrů byl Jan Masaryk. V roce 1939 odjela Jarmila Novotná-Daubková s manželem i dětmi do New Yorku, kde pak v letech 1940-1956 působila jako sólistka Metropolitní opeře. Během války vystupovala na celé řadě dobročinných akcí podporujících Československo, Červený kříž apod. Svá koncertní vystoupení končila pravidelně českou hymnou. V roce 1942 nahrála pro gramofonovou firmu RCA Victor české národní písně, které vyšly nakonec pod názvem „Lidické písně“. Na klavír ji doprovázel Jan Masaryk. Do vlasti se vrátila v červenci 1946, avšak po konfiskaci liteňského velkostatku žila již trvale v USA a po skončení svého působení v opeře pak v Rakousku. Do vlasti směla jezdit až od roku 1972, ale navštěvovala ji spíše sporadicky. Pravidelně se vracela do Čech až v devadesátých letech. Jarmila Novotná-Daubková zemřela v New Yorku dne 9. února 1994.

V roce 1991 vyšla poprvé autobiografie Byla jsem šťastná, kniha vyšla potom ještě v roce 1997. Ve stejném roce byla v Národním divadle slavnostně odhalena její busta. V 90. letech se v Čechách dočkal obnovené premiéry také film Freda Zinnemanna Poznemenání, kde hrála matku hledající svého syna po skončení druhé světové války. V roce 1992 vznikla Společnost Jarmily Novotné, pečující o památku pěvkyně a v Litni byla v roce 2004 otevřena pamětní síň. Ke stému výročí narození Jarmily Novotné-Daubkové vyšla v roce 2007 pamětní

mince s portrétem umělkyně. Kromě pamětní mince zdobí její tvář také československou stokorunu z roku 1931.

Dějiny fondu a způsob uspořádání

Žádný dokument o převzetí materiálu se nedochoval. Nelze zjistit, kdo vlastně materiál do Knihovny NpM předal, zdali přímo Jarmila Novotná-Daubková, některý z jejích potomků, vyloučit ale nelze ani někoho z příbuzných, kteří zůstali po emigraci umělkyně v Čechách. V roce 2010 byly získány dva konvoluty materiálů (většinou kopií) dokumentujících zpěvaččino turné po Jižní Americe. Fond byl v archivu KNpM zařazen mezi pozůstalosti našich krajanů.

V 50. letech byly do KNpM předány materiály liteňského velkostatku. V roce 1990 byl materiál předán do Archivu Národního Muzea a o rok později byl delimitován do Státního oblastního archivu Praha. Z tohoto materiálu se teoreticky mohla vyčlenit pozůstalost Jarmily Novotné-Daubkové, která pak zůstala v archivu KNpM, není pro to však žádný důkaz.

Materiál byl v minulosti bez uspořádání sepsán paní Ludmilou Vilímovou. V roce 2010 byl materiál uspořádán dle Základních pravidel pro pořádání archivních fondů a vytvořen archivní inventář dle archivních standardů.

Charakteristika fondu a možnost využití

Fond je přes svou omezenou výpovědní hodnotu významný především proto, že se v Čechách nenachází jiná pozůstalost této významné české umělkyně. Obsahuje především rodinné dokumenty, knihu k narození dcery Jarmily s periodickými záznamy váhy, velikosti, prvních slov apod., dětské kresby Jiřího a Jarmily Daubkových, rodinnou a osobní korespondenci a množství fotografií přátel, známých, dětí apod.

Významné jsou však především dva konvoluty korespondence. První je souborem gratulací k svatbě Jarmily Novotné a Jiřího Daubka v roce 1931. Poskytuje totiž určitou představu o velmi bohatých společenských i pracovních kontaktech obou novomanželů. Druhým konvolutem je soubor korespondence z období turné Jarmily Novotné-Daubkové po Jižní Americe v roce 1943. Jedná se o dopisy, které psali manželé (především však Jiří Daubek) svým dětem, které zůstaly v New Yorku. Kromě zajímavého a poněkud nezvyklého úhlu pohledu na celé turné představuje korespondence také zajímavý pramen pro poznání běžného všedního života a zázemí rodiny Jarmily Novotné-Daubkové.

Komplementární prameny

Kromě osobního fondu pěvkyně uloženého v archivu Knihovny Náprstkova muzea je část osobních dokumentů, korespondence apod. zahrnuta v rámci fondu Velkostatek Liteň ve Státním oblastním archivu Praha. Jednotliviny má ve své sbírce např. České muzeum hudby, fotografie a plakáty z představení jsou zastoupeny především v archivu Národního divadla nebo Pamětní síni Jarmily Novotné v Litni. Velmi zajímavá dokumentace se nachází v soukromé sbírce paní Ludmily Matrtajové, zakladatelky Společnosti přátel Jarmily Novotné. Jedná se množství fotografií a vzájemnou korespondenci z pozdějšího období. Kromě vlastní autobiografie lze pro přiblížení života Jarmily Novotné-Daubkové využít např. ještě sbírku výstřižků v archivu Institutu umění - Divadelním ústavu. Zajímavý je i rozhovor pro Český rozhlas ze 60. let, uložený v Archivu ČRo.

Literatura:

Kolektiv autorů: Kdo byl kdo v našich dějinách ve 20. století, II. díl, Praha 1998, s. 31-32.

Kolektiv autorů: Dějiny českého divadla IV, hl. red. František Černý, Praha 1983.

Kopecký, Emanuel: Pěvci Národního divadla, Praha 1983, s. 208-220.

Kolektiv autorů (red. Vladimír Procházka): Národní divadlo a jeho předchůdci. Praha 1988, s. 342-343.

Matrtajová-Vejmelková, Lída: Vzpomínky na Černošice a můj kulturní život, s.d.

Novotná, Jarmila: Byla jsem šťastná. Praha 1991, 1997

I. Životopisný materiál			ks/ll	
1	Můj památníček. Kniha o narození dcery Jarmily Daubkové (nar. 1932) se záznamy váhy, prvních slov apod...	1932–1933	1/44	1
II. Korespondence / II.1 Korespondence rodinná / II.1.1 Odeslaná			ks/ll	
2	Daubková, Jarmila, dcera	1938	1/2	1
3	Feilerová Milada, vychovatelka dětí	1941	1/1	
4	matce?	1939, s.d.	2/2	
5	Dopisy Jarmily Novotné-Daubkové a manžela Jiřího z turné po Jižní Americe dětem a tetě	1943	14/28	
II. Korespondence / II.1 Korespondence rodinná / II.1.2 Přijatá			ks/ll	
6	Daubek Jiří	1944	1/2	1
7	Daubková Jarmila	1943	1/1	
II. Korespondence / II.2 Korespondence osobní / II.2.1 Přijatá			ks/ll	
8	Alais, Carlos E	1944	1/2	1
9	Bridge, Roger A.	1944	1/1	
10	Peterson, Lilian	1944	1/2	
11	Schwab, Robert	1944	1/2	
12	Stephenson, Audrey	s.d.	1/2	
13	Thomas, Barbara	1944	1/2	
II. Korespondence / II.3 Blahopřání k významným životním jubileům			ks/ll	
14	Blahopřání k svatbě	1931	370/480	1
III. Ilustrační materiál o původci / III.1 Dokumentace turné v Jižní Americe			ks/ll	
15	Soubor dokumentů a kopií z pobytu Jarmily Novotné-Daubkové v Buenos Aires. Kritiky, programy aj.	1943	16/31	1
16	Soubor dokumentů a kopií z pobytu Jarmily Novotné-Daubkové v Santiagu de Chile. Kopie programů.	1943	5/5	
III. Ilustrační materiál o původci / III.2 Fotografie			ks/ll	
17	Album fotografií (přátelé, známí)	1926–1933	1/45	1
18	Album fotografií (Jarmila Novotná, děti...)	1933–1939	1/102	2
19	Fotografie dcery Jarmily	s.d.	3/3	
III. Ilustrační materiál o původci / III.3 Kresby dětí Jarmily Novotné-Daubkové			ks/ll	
20	Soubor kreseb a omalovánek syna Jiřího	1942, s.d.	9/12	2
21	Soubor kreseb dcery Jarmily	1944, s.d.	9/9	
IV Písemnosti rodinných příslušníků / IV.1 Jarmila Daubková, dcera			ks/ll	
22	Školní zpráva a vysvědčení z I. třídy	1939	2	2
23	Kapesní kalendář (diář)	1939	1	

V. Písemnosti cizích osob / V.1 Feilerová, Milada (vychovatelka)			ks/ll
24	Kapesní kalendář (diář)	1938	1 2
V. Varia / V.1 Výstřižky			ks/ll
25	Jarmila Novotná křtí letoun UNRA se zásilkou vajec pro ČSR, New York Herald Tribune, April 17, 1946	1946	1/1 2
26	Kopecký, Emanuel: Jubilejní pozdrav Jarmile Novotné. Lidová demokracie ze dne 17.9.1977 (xerox)	1977	1/1
27	Hlas a život, na který se nezapomíná, Harmonie č. 3, 2004 (xerox)	2004	1/3
V. Varia / V.2 Knihy			ks/ll
28	Larreta Enrique: Tiempos Iluminados, Buenos Aires 1939. S věnováním autora v roce 1943.	1939, 1943	1 2
29	Ideström Inez: Gebete und Gesänge, Berlin 1932. S věnováním autorky 18.2.1933	1933	1
30	Ideström Inez: Mit Palette und Pinsel, Berlin 1932. S věnováním autorky 18.2.1933	1933	1
V. Varia / V.3 Ostatní			ks/ll
31	Fotografie portrétu Rudolfa Frimla od Vladimíra Šamberka. S věnováním R. Frimla matce Jiřího Daubka	1904	1 2
32	Růženec Jarmily Daubkové v obálce	s.d.	1
33	Cash book. Prázdný sešit v hnědých deskách, uvnitř vloženy obálky (17 kusů) s hlavičkou "Miss Jarmila Daubek, 166 east 61st st., New York)	s.d.	1
34	Obálka Schimmersova vydavatelství s adresou: Miss Novotna, Alvin Theatre from J. Blackton	s.d.	1
35	Jarmila Novotná. Výročí 100 let narození. Soubor fotografií vydaných Společností Jarmily Novotné	(2007)	1

Název archivní pomůcky: Inventář

Časové rozmezí: 1904-1946

Počet evidenčních jednotek: 2 kartóny

Počet inventárních jednotek: 35

Rozsah v bm: 0,2 bm

Stav ke dni: 11. 11. 2010

Zpracoval: Ludmila Vilímová, PhDr. Martin Šámal

Pomůcku sestavil: PhDr. Martin Šámal

Do databáze Bach převedl: PhDr. Martin Šámal

Počet stran: 8

Pomůcku schválil: PhDr. Milena Secká, CSc.